

Bratislava 20. apríl 2012

**STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY
NA ZASADNUTIE RADY EURÓPSKEJ ÚNIE
(POĽNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO)**

3161. zasadnutie Rady EÚ (26.-27.04.2012)

- Bod 3** Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe podporných režimov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (reforma SPP) (prvé čítanie)
- mladí poľnohospodári, malí poľnohospodári, dobrovoľná viazaná podpora a navýšenie platieb pre poľnohospodárov v oblastiach s prírodnými prekážkami
  - vnútorné prerozdelenie, aktívni poľnohospodári a strop pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov – *diskusia o smerovaní*

Číslo spisu: 15396/11 AGRI 679 AGRIFIN 87 CODEC 1656 + REV 1 (en/fr/de) + REV 2 (nl)

I. Obsah a cieľ

Predkladá sa návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe podporných režimov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (reforma SPP) na diskusiu o nových opatreniach v rámci priamych platieb týkajúcich sa nasledovných režimov:

- mladí poľnohospodári;
- malí poľnohospodári;
- dobrovoľná viazaná podpora;
- platba pre poľnohospodárov v oblastiach s prírodnými prekážkami.

V rámci prvého piliera Komisia navrhuje niekoľko konkrétnych opatrení, ktoré majú dopomôcť určitým kategóriám poľnohospodárov. V otázke dobrovoľne viazanej podpory na produkciu si Predsedníctvo poznamenalo, že návrh Komisie sa zdá byť rovnovážny. Ale s ohľadom na platbu pre mladých poľnohospodárov a režim pre malých poľnohospodárov boli členskými štátmi vznesené určité obavy. Predsedníctvo preto vyzýva členské štáty, aby preskúmali obsah návrhu, aj s ohľadom na povinnú povahu opatrení. S ohľadom na platbu pre poľnohospodárov v oblastiach s prírodným obmedzeniami Predsedníctvo vyzýva členské štáty, aby zhodnotili toto opatrenie vo vzťahu k opatreniam z druhého piliera (podpora formou vyrovnávacieho príspevku v znevýhodnených oblastiach – „LFA“).

Diskusia by sa mala zamerať aj na návrhy členských štátov týkajúce sa zlepšenia opatrenia „capping“ – strop pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov, vnútorného prerozdelenia priamych platieb a otázky aktívnych poľnohospodárov.

Predsedníctvo poznamenáva, že v rámci Rady existuje široká zhoda, že priame platby by mali byť správne zacielené a tieto mechanizmy zacielenia by mali byť funkčné, malo by sa predísť neprimeranej administratívnej záťaži a mali by sa brať do úvahy rôzne okolnosti v členských

štátoch. V otázke aktívneho poľnohospodára si Predsedníctvo poznamenalo veľkú podporu svojho návrhu zamerať sa pri jeho definovaní na hospodárenie a že sa z definície odstránila požiadavka, aby členské štáty kontrolovali podiel priamych platieb vyplatených príjemcovi v porovnaní s ich príjmami z nepoľnohospodárskych činností (aby sa zamedzilo neprimeranej administratívnej záťaži). Podporu Predsedníctva zaznamenal aj návrh väčšej flexibility pre členské štáty pri stanovovaní podmienok aktívneho poľnohospodára.

V otázke stropu pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov – „capping“ si Predsedníctvo poznamenalo požiadavky niektorých členských štátov o jednoduchší prístup k výpočtu „capping-u“. Predsedníctvo preto vyzýva členské štáty, aby uviedli zlepšenia „capping-u“ aj s ohľadom na jeho zjednodušenie.

V otázke vnútorného prerozdelenia priamych platieb návrh Komisie predpokladá, že členské štáty dosiahnu jednotnú úroveň priamych platieb na regionálnej alebo národnej úrovni v roku 2019. Závery Predsedníctva z marca 2011 identifikovali väčšiu potrebu flexibility na národnej alebo regionálnej úrovni s primeraným prechodným obdobím s cieľom vyhnúť sa nežiaducim negatívnym finančným dôsledkom. Predsedníctvo preto vyzýva členské štáty, aby sa vyjadrili k vplyvu návrhu vnútorného prerozdelenia priamych platieb, tempa priblíženia, vrátane akýchkoľvek alternatív.

Súčasťou diskusie má byť aj zodpovedanie Predsedníctvom pripraveného dotazníka k vyššie uvedeným okruhom.

II. Pozícia a stanoviská Slovenskej republiky

Všeobecné stanovisko:

Vnútorné prerozdelenie priamych platieb

SR má zásadnú výhradu k spôsobu výpočtu priamych platieb, pretože predložený návrh neodstraňuje úplne historický princíp a vychádza z 90% priemeru EÚ, pričom členským štátom nachádzajúcim sa pod touto úrovňou sa rozdiel medzi ich súčasnou úrovňou priamych platieb a 90% priemeru EÚ na konci programového obdobia zníži len o 1/3. Ani v budúcom programovom období tak *nedôjde k vyrovnaniu úrovne priamych platieb* medzi členskými štátmi EÚ.

Platba za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie – „greening“

SR považuje *použitie až 30% objemu prostriedkov na priame platby na ekologickú platbu za príliš vysoké*, čo povedie v niektorých prípadoch k obmedzovaniu poľnohospodárskej výroby.

Podľa nášho názoru navrhované ponechanie až 7% plochy poľnohospodárskeho podniku mimo produkcie vo forme ochranných pásov, zalesnených oblastí, terás, atď. je príliš vysoké. Znižuje plochy, ktoré môžu byť využité na výrobu potravín alebo obnoviteľných zdrojov energie, po ktorých vzrastá dopyt. Pri veľkých podnikoch môže ísť o veľké plochy, ktoré nebudú hospodársky využívané, čo môže mať nepriaznivý dopad na zamestnanosť v poľnohospodárstve a je v protiklade s cieľom vyváženého územného rozvoja.

Strop pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov – „capping“

SR zásadne odmieta nerovnaký prístup k poľnohospodárom na základe veľkosti poľnohospodárskeho podniku. Zároveň budú postihnuté len niektoré členské štáty, čím sa poruší princíp rovnakého zaobchádzania. SR preto zásadne odmieta progresívne krátenie priamych platieb a strop na príjem poľnohospodárskeho podniku.

Pri cappingu možno síce odrátať z príjmu podniku efektívne vynaložené náklady na zamestnancov vrátane daní a sociálnych odvodov v predchádzajúcom roku a objem ekologickej platby, stále však ide o umelý zásah proti veľkým poľnohospodárskym podnikom, ktorých konkurencieschopnosť sa cappingom znižuje predovšetkým voči poľnohospodárom v tretích krajinách. Predložený návrh aj každoročne **neúmerne zvýši administratívne zaťaženie a náklady poľnohospodárov ako aj členských štátov**, čo ide proti filozofii zjednodušenia SPP.

Aktívny poľnohospodár

SR považuje požiadavku, aby minimálne 5% súčtu príjmov z ročnej výšky priamych platieb, ktoré získal farmár z nepoľnohospodárskych činností za posledné účtovné obdobie pre podniky s príjmom nad 5000 EUR, za nesystémovú, ktorá neplní zámer podporovať priamymi platbami vyrábajúcich poľnohospodárov. Navyše, prepojenie a kontrola účtovného obdobia s ohľadom na príjmy je s ohľadom na rôzne daňové systémy v jednotlivých členských štátoch ťažko kontrolovateľná. Podľa SR sú legislatívne kritériá slabo nastavené a definícia aktívneho poľnohospodára by preto mala byť predmetom ďalších diskusií. SR sa zasadzuje za definovanie aktívneho poľnohospodára s prepojením na úroveň produkcie s prvovýrobou.

Platba pre mladých poľnohospodárov

Rovnako ako zaobchádzanie s poľnohospodármi podľa veľkosti poľnohospodárskeho podniku aj uprednostňovanie mladých poľnohospodárov **je porušením konkurenčného prostredia**, preto by tento režim by mal byť pre členské štáty dobrovoľný.

Režim pre malých farmárov

Režim pre malých farmárov by mal pre členské štáty zostať dobrovoľným. Okrem toho **máme výhrady k tomu, aby sa podstatným spôsobom zjednodušili požiadavky na malých farmárov v oblasti ekologickej platby, krížového plnenia a kontrol, nakoľko by sa tieto farmy mohli stať ekologickým rizikom.**

Dobrovoľná viazaná podpora

SR víta ponechanie možnosti dobrovoľne viazaných platieb na podporu určitých sektorov, oblastí a výrobných podmienok obdobne, ako je tomu v súčasnosti. Podporované sektory **navrhujeme rozšíriť o podporu monogastrických zvierat (ošípané, hydina) a zároveň navýšiť finančnú obálku pre toto opatrenie.**

Presun prostriedkov medzi piliermi

SR nepodporuje presun prostriedkov z 1. do 2. piliera, vzhľadom na zvyšovanie rozdielov v úrovni financovania SPP medzi členskými štátmi. **SR predbežne neuvažuje ani s presunom prostriedkov z rozvoja vidieka na priame platby (z 2. do 1. piliera)**, nevylučuje však využitie tohto opatrenia.

III. Návrh vystúpenia:

Podklady k dotazníku Predsedníctva:

Dobrovoľná viazaná podpora (čl. 38 – 41)

SR víta ponechanie možnosti dobrovoľne viazaných platieb na podporu určitých sektorov, oblastí a výrobných podmienok obdobne, ako je tomu v súčasnosti podľa čl. 68 nariadenia (ES) č. 73/2009. SR naďalej navrhuje podporované sektory rozšíriť o podporu monogastrických zvierat (ošípané, hydina). Sektor monogastrických zvierat je plne v súlade s politikami Komisie (politika zdravia, úžitku, potravinová sebestačnosť). SR súčasne navrhuje navýšiť finančnú obálku pre toto opatrenie.

Platba pre mladých poľnohospodárov (čl. 36 – 37)

SR zásadne nesúhlasí s povinnosťou poskytovania tejto platby a požaduje fakultatívnosť pre jej uplatňovanie aj na strane členského štátu. Navyše, uprednostňovanie mladých poľnohospodárov na základe takto nastavených kritérií (obmedzenie veľkosti poľnohospodárskeho podniku) bude spôsobovať rušivé vplyvy na konkurenčné prostredie. Rozsah navrhovaného režimu by preto mal byť nastavený takým spôsobom, aby bolo zabezpečené rovnomerné zaobchádzanie s poľnohospodármi za predpokladu, že režim zostane v rámci členského štátu fakultatívny. Rozsah navrhovaného režimu navyše nemožno komplexne posúdiť aj s ohľadom na absentujúce informácie týkajúce sa delegovaných aktov a otázky právneho riešenia k oprávnenosti právnických osôb a vekovej hranice pre poskytnutie tejto platby. SR navyše zásadne nesúhlasí s uprednostňovaním mladých poľnohospodárov pri prideľovaní platobných oprávnení z národnej rezervy podľa čl. 23 (5) návrhu.

Režim pre malých poľnohospodárov (čl. 47 – 51)

SR zásadne nesúhlasí s povinnosťou poskytovania tejto platby. Režim pre malých poľnohospodárov by mal pre členské štáty zostať fakultatívny. Rozsah hranice 10% ročného národného stropu pre financovanie tejto platby považuje SR za privysoký a prikláňa sa k nižšej (do 5 % ročného národného stropu) hranici s tým, aby mali členské štáty možnosť tento strop zvyšovať alebo znižovať a to na základe skúseností a podľa potrieb financovania tohto režimu. SR navyše zásadne nesúhlasí s tým, aby sa podstatným spôsobom zjednodušili požiadavky na malých poľnohospodárov v oblasti krížového plnenia a kontrol, nakoľko by sa tieto farmy mohli stať ekologickým rizikom.

Platba pre poľnohospodárov v oblastiach s prírodným obmedzeniami (čl. 34 – 35)

SR zastáva názor, že platba pre poľnohospodárov v oblastiach s prírodným obmedzeniami by svojím charakterom viac zapadla do druhého piliera a miešanie obdobných platieb v rámci prvého a druhého piliera prinesie neprehľadnosť systému a novú dodatočnú administratívnu záťaž s malým efektom na poľnohospodársku výrobu. SR sa s ohľadom na

skutočnosť, že poskytovanie platby je pre členské štáty dobrovoľné a s ohľadom na skutočnosť, že ide o doplnkovú platbu k platbám v rámci druhého piliera domnieva, že platba nebude mať významný prínos pre oblasti s prírodnými prekážkami. SR sa domnieva, že lepší prístup farmárov pôsobiacich v oblastiach s prírodným obmedzeniami zabezpečuje druhý pilier a v prípade záujmu žiadateľa je schopný plnohodnotnejšie podporiť rozvoj týchto oblastí.

Aktívny poľnohospodár (čl. 9)

SR považuje návrh Predsedníctva, aby sa z definície „aktívneho poľnohospodára“ odstránila požiadavka kontrolovania podielu priamych platieb vyplatených príjemcovi v porovnaní s ich príjmami z nepoľnohospodárskych činností za krok správnym smerom. SR navrhuje, aby táto požiadavka na prístup k priamym platbám bola pre členské štáty fakultatívna (napr. reprodukovaním čl. 28 (2) nariadenia (ES) č. 73/2009).

Vnútorne prerozdelenie priamych platieb (čl. 22)

SR sa zasadzuje za úplné vyrovnanie úrovne priamych platieb medzi členskými štátmi EÚ. Predložený návrh neodstraňuje úplne historický princíp a vychádza z 90% priemeru EÚ, pričom členským štátom nachádzajúcim sa pod touto úrovňou sa rozdiel medzi ich súčasnou úrovňou priamych platieb a 90% priemeru EÚ na konci programového obdobia zníži len o 1/3.

SR zároveň navrhuje doplnenie Predsedníctvom predloženého revidovaného textu, s ohľadom na možnosť (zachovať existujúce platobné nároky) pre členské štáty, ktoré uplatňujú regionálny alebo hybridný model jednotnej platby – „SPS“, o fakultatívnu možnosť, aby členské štáty mohli uplatňovať režim jednotnej platby na plochu – „SAPS“. Pre členské štáty v súčasnosti uplatňujúce režim SAPS predstavuje ukončenie jeho využívania a prechod na systém platobných nárokov jednoznačne administratívne zaťaženie a zvýšené náklady na administrovanie priamych platieb. Zachovanie existujúcich platobných nárokov a naopak neumožnenie uplatňovania režimu SAPS tak, ako to navrhuje text Predsedníctva by znamenalo porušenie rovnakého zaobchádzania medzi členskými štátmi ako aj farmármi v rámci EÚ.

Strop pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov – „capping“ (čl. 11)

SR zásadne odmieta nerovnaký prístup k poľnohospodárom na základe veľkosti poľnohospodárskeho podniku. Zároveň budú postihnuté len niektoré členské štáty, čím sa poruší princíp rovnakého zaobchádzania. SR preto zásadne odmieta progresívne krátenie priamych platieb a strop na príjem poľnohospodárskeho podniku.

Pri cappingu možno síce odrátať z príjmu podniku efektívne vynaložené náklady na zamestnancov vrátane daní a sociálnych odvodov v predchádzajúcom roku a objem ekologickej platby, stále však ide o umelý zásah proti veľkým poľnohospodárskym podnikom, ktorých konkurencieschopnosť sa cappingom znižuje predovšetkým voči poľnohospodárom v tretích krajinách. Predložený návrh aj každoročne neúmerne zvýši administratívne zaťaženie a náklady poľnohospodárov ako aj členských štátov, čo ide proti filozofii zjednodušenia SPP.

SR preto navrhuje vypustenie ustanovenia čl. 11 návrhu.

Schválenie:

Spracoval:

Mgr. František Círia, Odbor priamych platieb a krízového plnenia, Sekcia poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, tel. +421 (2) 59266 214, e-mail: frantisek.ciria@land.gov.sk, 20.04.2012

Riaditeľ odboru:

Ing. Juraj Kožuch, PhD., riaditeľ Odboru priamych platieb a krízového plnenia, Sekcia poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, 20.04.2012

Poverená zastupovaním generálneho riaditeľa sekcie:

Ing. Jana Vargová, PhD., poverená zastupovaním generálneho riaditeľa Sekcie poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, 20.04.2012

RKS: Tichou procedúrou

Bratislava 10. mája 2012

**STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY
NA ZASADNUTIE RADY EURÓPSKEJ ÚNIE
(POĽNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO)**

3165. zasadnutie Rady EÚ 14.-15.05.2012

Bod č. 3 Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe podporných režimov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (reforma SPP)
Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o financovaní, riadení a kontrole Spoločnej poľnohospodárskej politiky (reforma SPP)
Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (reforma SPP)
- dotazník Predsedníctva týkajúci sa „ekologizácie“

Číslo spisu: 15396/1/11 REV 1 - COM(2011) 625 final/2
15425/11 + REV 1 - COM(2011) 627 final/2
15426/11 + REV 1 - COM(2011) 628 final/2

I. Obsah a cieľ

S ohľadom na diskusiu v Rade EÚ, Predsedníctvo predkladá členským štátom dotazník týkajúci sa otázky „ekologizácie“ tzv. „greeningu“

Predsedníctvo poznamenáva, že v rámci Rady existuje široká zhoda týkajúca sa ambície ozeleniť Spoločnú poľnohospodársku politiku pre nadchádzajúce obdobie rokov 2014 - 2020 v oboch pilieroch. Napriek tomu uznáva, že princíp ekologizácie priamych platieb a percentuálna čiastka, ktorú možno vyčleniť na ekologizáciu sú súčasťou prebiehajúcich rokovaní o viacročnom finančnom rámci na roky 2014 - 2020 a členské štáty sú presvedčené, že na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná úprava postupov navrhnutých Komisiou.

Predsedníctvo si poznamenalo najmä pripomienky zdôraznené väčšinou členských štátov, že dodatočné ekologické opatrenia musia byť viac koherentné so svojimi špecifickými objektívnymi cieľmi a teda aby bolo jednoduché ich používanie, pričom kontroly a náklady na ich výkon by mali zostať úmerné a že opatrenia by mali rešpektovať potrebu rovnakých podmienok v celej EÚ a vytvárať rovnakú úroveň dodatočných prínosov vo všetkých členských štátoch.

V tejto súvislosti a v súvislosti s celkovým prístupom navrhnutým Komisiou si Predsedníctvo poznamenalo množstvo návrhov členských štátov obsahujúcich najmä nasledovné požiadavky:

- rozšíriť rozsah „ozelenenia“ tak, že by sa sem zahrnuli aj iné opatrenia ako ekologické poľnohospodárstvo a to najmä osobitné činnosti v oblasti životného prostredia a klímy podporované v rámci druhého piliera ako aj oblasti s osobitnou environmentálnou hodnotou,
- upraviť parametre „diverzifikácie plodín“, vrátane minimálnej hranice a definície pojmu „plodina“;
- upraviť definíciu „trvalých trávnych porastov“ a zachovanie týchto oblastí na regionálnej úrovni,
- upraviť „oblasť ekologického záujmu“ ohľadne 7% hranice plochy poľnohospodárskeho podniku mimo produkcie vo forme ochranných pásov, zalesnených oblastí, terás, atď. a aplikovanie tohto opatrenia na miestnej alebo regionálnej úrovni. Ďalej si Predsedníctvo poznamenalo obavy členských štátov týkajúce sa administratívnych nákladov vrátane zahrnutia krajinných prvkov do Identifikačného systému produkčných blokov poľnohospodárskej pôdy (LPIS),
- prehodnotiť mieru sankcií „greening“ platby, nakoľko takto nastavené vytýčené ciele sú nesplniteľné a sankcie neúmerné,
- nezahrnúť do požiadaviek ekologizácie ako „baseline“ agro-environmentálne opatrenia v oblasti klímy v rámci druhého piliera ani rámcovú smernicu o vodách,
- prehodnotiť preradenie (najmä) rámcovej smernice o vodách do krízového plnenia.

Predsedníctvo z uvedených dôvodov vyzýva členské štáty, aby predložili svoje názory na:

1. ich prioritné úpravy znenia návrhu Komisie s cieľom zaviesť flexibilitu, ktorú potrebujú k dosiahnutiu ekologických cieľov;
2. možné dodatočné opatrenia a flexibilitu, najmä vo vzťahu k „oblasti ekologického záujmu“ pri rešpektovaní nasledovných cieľov: prínos pre životné prostredie, zvýšenie biodiverzity, zlepšenie kvality vôd a pôdy, rovnako aj krajiny a prispievanie k zmierneniu zmeny klímy.

II. Pozícia a stanoviská Slovenskej republiky

Všeobecné stanovisko:

Vnútorne prerozdelenie priamych platieb

SR má zásadnú výhradu k spôsobu výpočtu priamych platieb, pretože predložený návrh neodstraňuje úplne historický princíp a vychádza z 90% priemeru EÚ, pričom členským štátom nachádzajúcim sa pod touto úrovňou sa rozdiel medzi ich súčasnou úrovňou priamych platieb a 90% priemeru EÚ na konci programového obdobia zníži len o 1/3. Ani v budúcom programovom období tak *nedôjde k vyrovnaniu úrovne priamych platieb* medzi členskými štátmi EÚ.

Platba za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie – „greening“

SR považuje *použitie až 30% objemu prostriedkov na priame platby na ekologickú platbu za príliš vysoké*, čo povedie v niektorých prípadoch k obmedzovaniu poľnohospodárskej výroby.

Podľa nášho názoru navrhované ponechanie až 7% plochy poľnohospodárskeho podniku mimo produkcie vo forme ochranných pásov, zalesnených oblastí, terás, atď. je príliš vysoké. Znižuje plochy, ktoré môžu byť využité na výrobu potravín alebo obnoviteľných zdrojov energie, po ktorých vzrastá dopyt. Pri veľkých podnikoch môže ísť o veľké plochy, ktoré nebudú hospodársky využívané, čo môže mať nepriaznivý dopad na zamestnanosť v poľnohospodárstve a je v protiklade s cieľom vyváženého územného rozvoja.

Strop pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov – „capping“

SR zásadne odmieta nerovnaký prístup k poľnohospodárom na základe veľkosti poľnohospodárskeho podniku. Zároveň budú postihnuté len niektoré členské štáty, čím sa poruší princíp rovnakého zaobchádzania. SR preto zásadne odmieta progresívne krátenie priamych platieb a strop na príjem poľnohospodárskeho podniku.

Pri cappingu možno síce odrátať z príjmu podniku efektívne vynaložené náklady na zamestnancov vrátane daní a sociálnych odvodov v predchádzajúcom roku a objem ekologickej platby, stále však ide o umelý zásah proti veľkým poľnohospodárskym podnikom, ktorých konkurencieschopnosť sa cappingom znižuje predovšetkým voči poľnohospodárom v tretích krajinách. Predložený návrh aj každoročne **neúmerne zvýši administratívne zaťaženie a náklady poľnohospodárov ako aj členských štátov**, čo ide proti filozofii zjednodušenia SPP.

Aktívny poľnohospodár

SR považuje požiadavku, aby minimálne 5% súčtu príjmov z ročnej výšky priamych platieb, ktoré získal farmár z nepoľnohospodárskych činností za posledné účtovné obdobie pre podniky s príjmom nad 5000 EUR, za nesystémovú, ktorá neplní zámer podporovať priamymi platbami vyrábajúcich poľnohospodárov. Navyše, prepojenie a kontrola účtovného obdobia s ohľadom na príjmy je s ohľadom na rôzne daňové systémy v jednotlivých členských štátoch ťažko kontrolovateľná. Podľa SR sú legislatívne kritériá slabo nastavené a definícia aktívneho poľnohospodára by preto mala byť predmetom ďalších diskusií. SR sa zasadzuje za definovanie aktívneho poľnohospodára s prepojením na úroveň produkcie s prvovýrobou.

Platba pre mladých poľnohospodárov

Rovnako ako zaobchádzanie s poľnohospodármi podľa veľkosti poľnohospodárskeho podniku aj uprednostňovanie mladých poľnohospodárov **je porušením konkurenčného prostredia**, preto by tento režim by mal byť pre členské štáty dobrovoľný.

Režim pre malých farmárov

Režim pre malých farmárov by mal pre členské štáty zostať dobrovoľným. Okrem toho **máme výhrady k tomu, aby sa podstatným spôsobom zjednodušili požiadavky na malých farmárov v oblasti ekologickej platby, krížového plnenia a kontrol, nakoľko by sa tieto farmy mohli stať ekologickým rizikom.**

Dobrovoľná viazaná podpora

SR víta ponechanie možnosti dobrovoľne viazaných platieb na podporu určitých sektorov, oblastí a výrobných podmienok obdobne, ako je tomu v súčasnosti. Podporované sektory *navrhujeme rozšíriť o podporu monogastrických zvierat (ošípané, hydina) a zároveň navýšiť finančnú obálku pre toto opatrenie.*

Presun prostriedkov medzi piliermi

SR nepodporuje presun prostriedkov z 1. do 2. piliera, vzhľadom na zvyšovanie rozdielov v úrovni financovania SPP medzi členskými štátmi. SR predbežne neuvažuje ani s presunom prostriedkov z rozvoja vidieka na priame platby (z 2. do 1. piliera), nevyklučuje však využitie tohto opatrenia.

III. Návrh vystúpenia:

SR vo všeobecnosti nepodporuje ozelenenie priamych platieb prostredníctvom platby za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie a prostredníctvom troch povinných opatrení (diverzifikácie plodín, trvalé trávne porasty a oblasť ekologického záujmu).

SR sa domnieva, že úpravy znenia návrhu Komisie by sa mali uberať vzájomným prepojením (zlúčením) medzi opatreniami „greening“ platby a pravidlami krížového plnenia (napr. opatrenie „diverzifikácia plodín“ by bolo vhodné a možné zahrnúť v rámci dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok (GAEC). Takisto aplikovanie postupu zmeny trvalých trávnych porastov na regionálnej alebo národnej referenčnej úrovni by bolo dostatočne efektívnym opatrením slúžiacim k dosiahnutiu ekologických cieľov v rámci GAEC.). Takto vytvorený systém by podľa SR rovnako efektívne zabezpečil cieľ ozelenenia SPP a výrazne by sa tým zjednodušil novonavrhovaný systém priamych platieb a s tým súvisiacej administratívy (najmä sankcií, ktoré by sa tak počítali v rámci jedného „balíka“).

SR zastáva názor, že ak už má byť cieľ ozelenenia SPP prostredníctvom platby za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie a prostredníctvom troch povinných opatrení, je potrebné zjednodušenie legislatívneho textu a navrhované opatrenia by mali byť uplatňované fakultatívne, pričom by si farmár mohol zvoliť, ktoré opatrenia bude uplatňovať vzhľadom na špecifiká podniku alebo prírodnej oblasti kde hospodári.

SR sa ďalej domnieva, že postupy obdobné ekologickému poľnohospodárstvu by mali byť koncipované tak, aby nekomplikovali výkon poľnohospodárskej činnosti poľnohospodára a neohrozili životaschopnosť poľnohospodárskeho sektora EÚ vo vzťahu k vnútornému aj vonkajšiemu trhu. SR sa takisto domnieva, že by sem mohli byť zaradené výhradne opatrenia, ktoré spĺňajú aspoň rovnaké základné podmienky naprieč členskými štátmi (napr. agroenvironmentálne opatrenia).

V otázke diverzifikácie plodín SR považuje navrhovaný limit 3 ha ornej pôdy poľnohospodára pre uplatňovanie tohto opatrenia za príliš nízky. Takto nastavené opatrenie negatívne obmedzuje poľnohospodára vo voľnosti výkonu jeho poľnohospodárskej činnosti a v konečnom dôsledku to môže mať nepriaznivý dopad na zamestnanosť v poľnohospodárstve a územný rozvoj a zapríčiniť obmedzovanie poľnohospodárskej výroby. Ak už má byť

stanovený limit, SR sa zasadzuje za pevnú prahovú hodnotu plochy aspoň na úrovni 15 ha. SR ďalej k otázke týkajúcej sa vymedzenia pojmu „plodina“ za účelom plodiny, ktorá spĺňa požiadavky diverzifikácie plodín v zmysle „greening-u“ sa domnieva, že takáto dôležitá definícia by mala byť definovaná v základnom akte. SR sa takisto domnieva, že pojem by mal byť široko definovaný v prvom rade tak, aby nekomplikoval výkon poľnohospodárskej činnosti poľnohospodára a neohrozil životaschopnosť poľnohospodárskeho sektora EÚ vo vzťahu k vnútornému aj vonkajšiemu trhu.

V otázke „trvalých trávnatých plôch“ sa SR zasadzuje za úpravu čl. 31 (2), nakoľko aplikovanie postupu zmeny trvalých trávnych porastov na úrovni parcel a poľnohospodárov prinesie novú dodatočnú nemalú administratívnu záťaž na členské štáty. SR sa domnieva, že postačujúcim opatrením by bolo pokračovať v existujúcom systéme na regionálnej alebo národnej referenčnej úrovni.

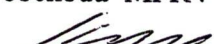
V otázke „oblasti ekologického záujmu“ sa SR domnieva, že typy oblastí ekologického záujmu by mali byť široko definované tak, aby nekomplikovali výkon poľnohospodárskej činnosti poľnohospodára a neohrozil životaschopnosť poľnohospodárskeho sektora EÚ vo vzťahu k vnútornému aj vonkajšiemu trhu. Typy oblastí ekologického záujmu uvedené v návrhu nariadenia (pôda ležiaca úhorom, terasy, krajinné prvky, nárazníkové zóny a zalesnené oblasti) považujeme za nedostatočné a navrhujeme ich doplniť plochami pokrytými trvalým trávny porastom, leguminózami, nárazníkovými pásmi, plochami NATURA 2000 a plochami agroenvironmentálnych opatrení, menej produkčné plochy a sady. SR sa domnieva, že uvedené typy majú dostatočný ekologický prínos. SR sa zasadzuje aj za úpravu, aby oblasť ekologického záujmu bola aplikovaná na národnej referenčnej úrovni.

V otázke krížového plnenia sa SR domnieva, že rámcová smernica o vodách ale aj smernica o pesticídoch by sa mala uplatňovať na fakultatívnej báze v tých oblastiach, v ktorých je fakultatívna na svojej úrovni, prípadne uviesť tieto povinné požiadavky hospodárenia (SMR) ako fakultatívne v rámci systému krížového plnenia.

SR podporuje aj ďalšie prehodnotenie a zjednodušenie systému smerom k naviazaniu podmienok na poľnohospodársku prvovýrobu v takom zmysle aby žiadateľ bol sankcionovaný za porušenie iba takých zákonných podmienok, ktoré dokáže svojou výrobnou činnosťou ovplyvniť. Z uvedeného dôvodu SR navrhuje prehodnotenie niektorých SMR - bezpečnosť potravín a krmív v takom zmysle aby definícia potravina bola v niektorých prípadoch bola preklasifikovaná ako surovina na výrobu potravín. Zároveň SR navrhuje odstránenie SMR - zákaz používania látok z hormonálnym a tyrostatickým účinkom pri chove hospodárskych zvierat a SMR - pravidiel prevencie a kontroly ohľadne eradikácie niektorých spongiformných encefalopatií (TSE). Tieto podmienky sú podľa názoru SR zakotvené v povinnostiach, ktoré vychádzajú z národnej legislatívy.

Schválenie:

Spracoval:

Ing. Juraj Kožuch, PhD., riaditeľ Odboru priamych platieb a krízového plnenia, Sekcia poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, tel. +421 (2) 59266 235, e-mail: juraj.kozuch@land.gov.sk, 10.05.2012

Poverená zastupovaním generálneho riaditeľa sekcie:

Ing. Jana Vargová, PhD., poverená zastupovaním generálneho riaditeľa Sekcie poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, 10.05.2012

RKS: 11.05.2012

Bratislava 13. 06. 2012

**STANOVISKO SR
NA ZASADNUTIE RADY EÚ
PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO**

zasadnutie Rady EÚ (18. jún 2012)

Reforma SPP

Návrh nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)

- otázky PRES

CAP reform

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural development (EAFRD)

- Presidency questionnaire

I. Obsah a cieľ

V rámci bodu programu rozvoja vidieka, PRES uviedlo do diskusie dve otázky:

1. Malo by nariadenie pre rozvoj vidieka obsahovať požiadavku minimálneho príspevku EPFRV, ktorý má byť vynaložený na environmentálne operácie. Ktoré opatrenia by mali byť braté do úvahy?
2. Prispejú zvýšené miery spolufinancovania k dosiahnutiu cieľov politiky rozvoja vidieka, alebo mali by byť aj iné operácie oprávnené na vyššiu mieru spolufinancovania?

Ad 1: Recitál č. 28 návrhu nariadenia stanovuje požiadavku vynaložiť minimálne 25 % celkového príspevku z EPFRV prostredníctvom programov rozvoja vidieka na agroenvironmentálne opatrenie súvisiace s klímou, na ekologické poľnohospodárstvo a na platby oblastiam s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami.

Počas diskusií na SCA časť delegácií odmietla požiadavku minimálneho príspevku, iné delegácie naopak vítali návrh COM a navrhovali záväzné stanovenie danej povinnosti pre všetky ČŠ. Niektoré štáty navrhovali zvýšiť úroveň minimálneho príspevku z EPFRV na 50 %. Časť štátov navrhovalo rozšírenie pôsobnosti danej požiadavky na iné opatrenia, ako napr. Natura 2000, WFD a lesnícke opatrenia.

Ad 2: Článok 65 ustanovuje miery spolufinancovania z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) diferencovane pre jednotlivé regióny. Návrh nariadenia rozlišuje tieto regióny:

- a) menej rozvinuté regióny
- b) ostatné regióny

Väčšina územia SR (všetky kraje okrem bratislavského) spadá do kategórie *menej rozvinutých regiónov*, tzn. HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemeru EÚ.

- a) Pre uvedené *menej rozvinuté regióny* môže ČŠ uplatniť mieru spolufinancovania opatrení z EPFRV:

- 85 %
- 90 % vo vybraných opatreniach (vzdelávanie, odbytové organizácie výrobcov, spolupráca, Leader, mladí poľnohospodári)

b) Na druhej strane pre *ostatné regióny* (v prípade SR je to len bratislavský kraj) môže byť uplatnená miera spolufinancovania z EPFRV len:

- 50 %
- 80 % vo vybraných opatreniach (vzdelávanie, odbytové organizácie výrobcov, spolupráca, Leader, mladí poľnohospodári)

Počas diskusií viaceré ČŠ s viacej rozvinutými regiónmi (staršie ČŠ) navrhovali zaradiť medzi vybrané opatrenia s 80 % -nou mierou spolufinancovania aj opatrenia zamerané na životné prostredie, zmenu klímy, manažment rizika a inovácie.

Okrem uvedeného, niektoré ČŠ navrhujú, aby sa všetky prostriedky presunuté z I. do II. piliera spolufinancovali z EPFRV na 100 %. V prípade SR však pôjde o povinný capping, pričom EK sama navrhuje, aby zdroje presúvané z titulu cappingu boli spolufinancované na 100 %. Druhou možnosťou presunu prostriedkov z I. do II. piliera je článok 14 nariadenia o priamych platbách, ktorý hovorí o dobrovoľnej pružnosti medzi piliermi. V prípade SR sa však neuvažuje nad presunom z I. do II. piliera.

Otázkou je, či zvýšené miery príspevku EPFRV pri určitých regiónoch a opatreniach odrážajú ciele politiky rozvoja vidieka a či má byť rozšírený zoznam vybraných opatrení s vyššou mierou spolufinancovania.

II. Pozícia a stanovisko Slovenskej republiky

Ad 1: SR navrhuje ponechať požiadavku súvisiacu s minimálnym príspevkom EPFRV na dané opatrenia (agroenvironmentálne opatrenie súvisiace s klímou, na ekologické poľnohospodárstvo a na platby oblastiam s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami) v recitáli nariadenia, aby jej prislúchal dobrovoľný a odporúčací charakter, čím sa zabezpečí väčšia flexibilita pre ČŠ.

SR nevidí problém s ponechaním minimálneho príspevku na úrovni 25 % pre opatrenia uvedené v recitáli 28 (agroenvironmentálne opatrenie súvisiace s klímou, na ekologické poľnohospodárstvo a na platby oblastiam s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami).

Ad 2: Pre väčšinu územia SR (všetky kraje okrem bratislavského) budú platiť miery spolufinancovania 85 % a 90 %, čo je oproti súčasnému programovému obdobiu 2007 – 2013 zvýšenie. Z uvedeného dôvodu vníma SR zvýšené miery spolufinancovania pozitívne. Očakávame, že k tejto problematike a otvorenej otázke DK PRES sa budú vyjadrovať predovšetkým štáty, ktorých väčšina územia dosahuje vyššie HDP na obyvateľa.

III. Návrh vystúpenia

Ad 1: SR navrhuje ponechať požiadavku súvisiacu s minimálnym príspevkom EPFRV na dané opatrenia (agroenvironmentálne opatrenie súvisiace s klímou, na ekologické poľnohospodárstvo a na platby oblastiam s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami) v recitáli nariadenia, aby jej prislúchal dobrovoľný a odporúčací charakter, čím sa zabezpečí väčšia flexibilita pre ČŠ.

SR nevidí problém s ponechaním minimálneho príspevku na úrovni 25 % pre opatrenia uvedené v recitáli 28.

Ad 2: SR vníma pozitívne zvýšené miery spolufinancovania pre dané opatrenia z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v legislatívnom návrhu Komisie.

Schválenie:

Spracoval: Jana Juhászová; jana.juhaszova@land.gov.sk *Juhász*
Beáta Hetényiová; beata.hetenyiova@land.gov.sk *Hetenyiová*

Riaditeľ odboru: Andrea Tvrdá – poverená zastupovaním riaditeľa odboru rozvoja vidieka *Tvrdá*
Rudolf Trebatický – riaditeľ odboru environmentálnych činností *Trebatický*

Generálny riaditeľ sekcie: Martin Barbarič – poverený zastupovaním generálneho riaditeľa
sekcie rozvoja vidieka *Barbarič*

RKS: 13. 06. 2012

Bratislava 13. júna 2012

**STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY
NA ZASADNUTIE RADY EURÓPSKEJ ÚNIE
(POĽNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO)**

3176. zasadnutie Rady EÚ 18.06.2012

Bod 3 Reforma SPP - Správa Predsedníctva o pokroku

(i) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre priame platby poľnohospodárom v rámci režimov podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky (nariadenie o priamych platbách)

(iv) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (horizontálne nariadenie)

CAP Reform – Presidency Progress report

(i) Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing rules for direct payment to farmers under support schemes within the framework of the common agricultural policy (the direct payments regulation)
15396/3/11 REV 3 AGRI 679 AGRIFIN 87 CODEC 1656

(ii) Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the financing, management and monitoring of the common agricultural policy (the horizontal regulation)

Číslo spisu: 15426/11 AGRI 684 AGRISTR 58 AGRIORG 181 AGRIFIN 92 CODEC 1666
+ REV 1 (en, fr, de)
+ REV 2 (da, pt)

I. Obsah a cieľ:

Predkladá sa správa o pokroku dosiahnutom v prvej polovici roku 2012 s ohľadom na reformu SPP, pričom správa bola vypracovaná na základe stanovísk vyjadrených v rámci Rady a jej orgánov.

Správa uvádza hlavné zmeny navrhnuté PRES v porovnaní s návrhmi Komisie a na ktorých PRES zaznamenalo širokú podporu delegácií. PRES navrhnuté zmeny sú zamerané na riešenie

rady závažných otázok vznesených delegáciami najmä s cieľom zabezpečiť, aby budúca právna úprava SPP bola v praxi funkčná a mohla byť vykonávaná nákladovo efektívnym spôsobom a s dôrazom na zjednodušenie.

K preloženej správe sa nepredpokladá diskusia, iba prezentácia PRES. Konsolidované znenie správy by malo byť k dispozícii až zasadnutí Rady.

Obsah správy v oblasti priamych platieb (zhrnutie):

- **definícia TTP / oprávnené plochy (bod 8)** – úprava definície v zmysle uznávanie zavedených miestnych postupov tam, kde trávny a iné zelené krmoviny nie sú dominantné a možnosť pružnosti zníženia koeficientu pre výpočet veľkosti oprávnenej plochy *bol považovaný delegáciami ako krok správnym smerom.*
- **konvergencia priamych platieb medzi členskými štátmi (bod 9)** – bola zaznamenaná *široká podpora nejakej formy konvergenzie*, pričom predstavy jednotlivých delegácií sa rôznili.
- **režim pre mladých poľnohospodárov (bod 11)** – *väčšina delegácií chcela dobrovoľný systém*, aby členský štát mal možnosť rozhodnúť o jeho uplatňovaní. PRES zaznamenalo *širokú podporu svojich úprav návrhu v otázke zosúladenia definícií s druhým pilierom*, väčšej flexibility, pokiaľ ide o výpočet platby, väčší počet možností na preskúmanie percenta vnútroštátneho stropu vyčleneného pre mladých poľnohospodárov.
- **podpora poľnohospodárom v oblastiach s prírodným podmienkam (bod 12)** – delegácie uvítali jeho dobrovoľnosť. Avšak *mnoho delegácií vyslovilo pochybnosti o jeho potrebe v súvislosti s existujúcim obdobným režimom v druhom pilieri* a či radšej nepoužiť dostupné finančné prostriedky v rámci druhého piliera bez národného spolufinancovania.
- **aktívny poľnohospodár (bod 13)** – *PRES zaznamenalo širokú podporu zamerať spôsobilosť o platbu viac na pôdu ako na žiadateľa*, a teda žiadatelia by mali vykonávať minimálne činnosti na ich území, aby si zachovali nárok na priame platby. Tiež bola zaznamenaná *široká podpora, aby členské štáty mali možnosť vylúčiť žiadateľa*, ktorí sa ekonomicky *len okrajovo venujú poľnohospodárskej činnosti* buď na základe negatívneho zoznamu na úrovni EÚ alebo používať vlastné nediskriminačné kritériá. Niekoľko delegácií dáva prednosť povinným kritériám stanoveným EÚ.
- **„Capping“ („stropovanie“) (bod 14, bod 15)** – *PRES zaznamenalo, že niekoľko delegácií bolo proti princípu stropovania*. Mnoho delegácií žiadalo jednoduchší prístup, zahrnutie nákladov na pracovnú silu a vyjadrovali obavy z klauzuly o obchádzaní.
- **dobrovoľná viazaná podpora (bod 16)** – *PRES zaznamenalo širokú podporu opatrenia*. Boli tu žiadosti o rozšírenie zoznamu podporovaných odvetví, prípadne skrátenie. O navrhovaných maximálnych percentách niektorí súhlasili, zatiaľ čo iní sú presvedčení, že je príliš vysoké alebo príliš nízke alebo že rovnaká maximálna hranica by mali platiť pre všetkých.

- režim pre malých poľnohospodárov (bod 17) – delegácie uvítali ako hlavný prvok zjednodušenie, *naprostá väčšina delegácií chcela dobrovoľný systém*. Niekoľko delegácií žiadalo zmenu finančného stropu pre túto platbu. *Rad delegácií vyslovilo pochybnosti, či má byť režim oslobodený spod požiadaviek krížového plnenia*.
- platba za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (bod 19 – 23) – navrhovaných 30% podielu priamych platieb v ekologizácii požadovalo *niekoľko delegácií znížiť*. Zároveň sa však všetky delegácie zasadili za flexibilný a cenovo efektívny prístup k ozeleneniu. *Rad delegácií považoval 7% hranicu pri oblasti ekologického záujmu (EFA) za príliš vysokú*. Niekoľko delegácií požadovalo, aby sa rozšíril rozsah EFA (napr. o krajinné prvky ako trvalé trávne porasty). Všeobecne platí, že existuje široká podpora, že väčšina z predsedníctva navrhovaných zmien je krok správnym smerom k zlepšeniu. *Veľký počet delegácií sa vyslovilo za návrh „zelený z definície“* – patriť by sem mali farmári s vysokým podielom TTP, poľnohospodári s účasťou v programoch rozvoja vidieka, poľnohospodári, ktorý sa zúčastňujú na národných alebo regionálnych systémoch certifikácie. Niekoľko delegácie ale naopak považovalo takéto nastavenie za príliš zjednodušujúce toto opatrenie. *O navrhovaných 3 povinných opatreniach (diverzifikácia plodín, uchovávanie trvalých trávnych porastov a EFA) predsedníctvo navrhlo zmeny pre zvýšenie pružnosti a sú považované za krok správnym smerom* (v prípade diverzifikácie plodín: úpravu kritéria oslobodiť menšie farmy a špeciálne typy fariem, patrí definícia plodín a úpravu výpočtu podielu minimálne 3 plodín; o uchovávaní trvalých trávnych porastov: zaviesť pružnosť, aby členské štáty mohli rozšíriť definíciu trvalých trávnych porastov a rozhodnúť o tom, ako uplatňovať opatrenia; o EFA: rozšírenie rozsahu oblastí, ktoré majú byť zahrnuté, zavedenie možnosti pre čiastočnú regionálnu realizáciu a oslobodenie menších fariem).
- režim základnej platby (bod 24, bod 25) – *PRES zaznamenalo podporu možnosti rozhodnúť o referenčnom roku, široká podpora aby členské štáty s regionálnym modelom mohli pokračovať v existujúcich platobných nárokoch* a obmedzenie rizika nevyužitých prostriedkov a flexibilitu pri použití štátnej rezervy. Niekoľko delegácií používajúcich historický model, požiadali o možnosť pokračovať v súčasných nárokoch.
- otázka SAPS (bod 26) – DK PRES navrhuje znenie, že *väčšina delegácií z členských štátov, ktoré uplatňujú režim jednotnej platby na plochu (SAPS) chce pokračovať s týmto systémom aj po roku 2013*, avšak v prípade posunu do nového režimu priamych platieb by tieto členské štáty chceli dostať možnosť zaviesť diferencované platobné nároky na základe svojich viazaných platieb, osobitných platieb, oddelených platieb a doplnkových národných priamych platieb.
- Hodnota platobných nárokov (bod 28) – niekoľko delegácií spochybňovalo túto myšlienku a požadovali viac flexibility. Niektoré *delegácie chceli možnosť rozlišovať hodnotu platobných nárokov* na základe ornej pôdy a trvalých trávnych porastov. Väčšina delegácií používajúcich historické, alebo hybridný model chcelo neskorší dátum ukončenia ako rok 2019.

- **Otázka flexibility medzi piliermi (bod 29)** – väčšina delegácií uvítala toto ustanovenie. Niekoľko delegácií *chcelo finančné prostriedky prevedené z piliera I. do piliera II. bez národného spolufinancovania* a niektoré členské štáty požadovali možnosť každoročného rozhodnutia o prevode.

Obsah správy v oblasti horizontálneho nariadenia (zhrnutie):

- **Pol'nohospodársky poradenský systém (bod 66)** – väčšina delegácií podporuje PRES návrh, aby *sa obmedzilo rozšírenie povinných požiadaviek*.
- **Integrovaný administratívny a kontrolný systém (bod 67)** – veľká väčšina delegácií bola proti návrhu Komisie, že *počítačová databáza* by mala obsahovať údaje, počínajúc od roku 2000. Rad delegácií podporil myšlienku, že iba údaje týkajúce sa posledných 10 rokov by mali byť uchované. *Mierka 1:10.000* slúžiaca na systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov dostala podľa návrhu PRES prechodné obdobie. Rad delegácií podporil PRES text, ktorý upravuje *možnosť platenia preddavkov ešte pred 16. októbrom* s výhradou povolenia zo strany Komisie.
- **Križové plnenie (bod 59 – 61)** – PRES zaznamenalo takmer jednomyseľnú podporu zmazať prenesenú právomoc zverenú Komisii týkajúcu sa *rámцovej smernice o vode*. Rad delegácií navrhlo obdobné riešenie aj pre smernicu o pesticídoch. Väčšina delegácií podporila aj PRES návrhy zmien ohľadne GAEC 6, GAEC 7 a GAEC 8.

II. Pozícia a stanoviská Slovenska

Všeobecné stanovisko:

Vnútorne prerozdelenie priamych platieb

SR má zásadnú výhradu k spôsobu výpočtu priamych platieb, pretože predložený návrh neodstraňuje úplne historický princíp a vychádza z 90% priemeru EÚ, pričom členským štátom nachádzajúcim sa pod touto úrovňou sa rozdiel medzi ich súčasnou úrovňou priamych platieb a 90% priemeru EÚ na konci programového obdobia zníži len o 1/3. Ani v budúcom programovom období tak *nedôjde k vyrovnaniu úrovne priamych platieb* medzi členskými štátmi EÚ.

Platba za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie – „greening“

SR považuje *použitie až 30% objemu prostriedkov na priame platby na ekologickú platbu za príliš vysoké*, čo povedie v niektorých prípadoch k obmedzovaniu poľnohospodárskej výroby.

Podľa nášho názoru navrhované ponechanie až 7% plochy poľnohospodárskeho podniku mimo produkcie vo forme ochranných pásov, zalesnených oblastí, terás, atď. je príliš vysoké. Znižuje plochy, ktoré môžu byť využité na výrobu potravín alebo obnoviteľných zdrojov energie, po ktorých vzrastá dopyt. Pri veľkých podnikoch môže ísť o veľké plochy, ktoré nebudú

hospodársky využívané, čo môže mať nepriaznivý dopad na zamestnanosť v poľnohospodárstve a je v protiklade s cieľom vyváženého územného rozvoja.

Strop pre podporu veľkých poľnohospodárskych podnikov – „capping“

SR zásadne odmieta nerovnaký prístup k poľnohospodárom na základe veľkosti poľnohospodárskeho podniku. Zároveň budú postihnuté len niektoré členské štáty, čím sa poruší princíp rovnakého zaobchádzania. SR preto zásadne odmieta progresívne krátenie priamych platieb a strop na príjem poľnohospodárskeho podniku.

Pri cappingu možno síce odrátať z príjmu podniku efektívne vynaložené náklady na zamestnancov vrátane daní a sociálnych odvodov v predchádzajúcom roku a objem ekologickej platby, stále však ide o umelý zásah proti veľkým poľnohospodárskym podnikom, ktorých konkurencieschopnosť sa cappingom znižuje predovšetkým voči poľnohospodárom v tretích krajinách. Predložený návrh aj každoročne *neúmerne zvýši administratívne zaťaženie a náklady poľnohospodárov ako aj členských štátov*, čo ide proti filozofii zjednodušenia SPP.

Aktívny poľnohospodár

SR považuje požiadavku, aby minimálne 5% súčtu príjmov z ročnej výšky priamych platieb, ktoré získal farmár z nepoľnohospodárskych činností za posledné účtovné obdobie pre podniky s príjmom nad 5000 EUR, za nesystémovú, ktorá neplní zámer podporovať priamymi platbami vyrábajúcich poľnohospodárov. Navyše, prepojenie a kontrola účtovného obdobia s ohľadom na príjmy je s ohľadom na rôzne daňové systémy v jednotlivých členských štátoch ťažko kontrolovateľná. Podľa SR sú legislatívne kritériá slabo nastavené a definícia aktívneho poľnohospodára by preto mala byť predmetom ďalších diskusií. SR sa zasadzuje za definovanie aktívneho poľnohospodára s prepojením na úroveň produkcie s prvovýrobou.

Platba pre mladých poľnohospodárov

Rovnako ako zaobchádzanie s poľnohospodármi podľa veľkosti poľnohospodárskeho podniku aj uprednostňovanie mladých poľnohospodárov *je porušením konkurenčného prostredia*, preto by tento režim by mal byť pre členské štáty dobrovoľný.

Režim pre malých farmárov

Režim pre malých farmárov by mal pre členské štáty zostať dobrovoľným. Okrem toho *máme výhrady k tomu, aby sa podstatným spôsobom zjednodušili požiadavky na malých farmárov v oblasti ekologickej platby, krížového plnenia a kontrol, nakoľko by sa tieto farmy mohli stať ekologickým rizikom.*

Dobrovoľná viazaná podpora

SR víta ponechanie možnosti dobrovoľne viazaných platieb na podporu určitých sektorov, oblastí a výrobných podmienok obdobne, ako je tomu v súčasnosti. Podporované sektory *navrhujeme rozšíriť o podporu monogastrických zvierat (ošípané, hydina) a zároveň navýšiť finančnú obálku pre toto opatrenie.*

Presun prostriedkov medzi piliermi

SR nepodporuje presun prostriedkov z 1. do 2. piliera, vzhľadom na zvyšovanie rozdielov v úrovni financovania SPP medzi členskými štátmi. **SR predbežne neuvažuje ani s presunom prostriedkov z rozvoja vidieka na priame platby (z 2. do 1. piliera)**, nevyklučuje však využitie tohto opatrenia.

Poľnohospodársky poradenský systém

SR vo všeobecnosti víta lepšiu identifikáciu poradenského systému v tomto návrhu ako to je v nariadení 73/2009. Obsah poradenského systému po novom zahŕňa aj poradenstvo v oblasti prospešné pre klímu a životné prostredie; požiadavky alebo akcie týkajúce sa zmiernenia vplyvu zmeny klímy a prispôsobenia sa jej, biodiverzity, ochrany vodných zdrojov, oznamovania ochorení zvierat a rastlín a inovácie aspoň v minimálnej miere, trvalo udržateľný rozvoj hospodárskej činnosti malých poľnohospodárskych podnikov, v súlade s jeho definovaním členskými štátmi. **SR by však uvítalo fakultatívnosť celého poľnohospodárskeho poradenského systému.**

Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS)

SR nemá pripomienky k ustanoveniam týkajúcim sa zriadenia a vedenia IACS s ohľadom na rozsah pôsobnosti, prvky integrovaného systému, systému identifikácie poľnohospodárskych pozemkov a žiadostí o podporu. Z návrhu nariadenia v tejto časti **nevyplývajú žiadne podstatné zmeny týkajúce sa uplatňovania IACS** v porovnaní s predchádzajúcimi ustanoveniami v nariadení (ES) č. 73/2009. V týchto článkoch dochádza k zmene odkazov a spresnenie ich vykonávania.

Križové plnenie

SR vo všeobecnosti víta návrh zmien v systéme požiadaviek križového plnenia ako je navrhnutý v prílohe návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, nakoľko je oproti terajšiemu stavu jednoduchší a počet povinných požiadaviek hospodárenia (SMR) je nižší. **SR sa však zasadzuje za ďalšie prehodnotenie a zjednodušenie systému smerom k naviazaniu podmienok na poľnohospodársku prvovýrobu v takom zmysle, aby žiadateľ bol sankcionovaný za porušenie iba takých SMR, ktoré dokáže svojou výrobnou činnosťou ovplyvniť.**

SR zároveň z dôvodu zníženia administratívneho zaťaženia žiadateľov navrhuje prehodnotenie SMR (4) – „bezpečnosť potravín a krmív“ (v takom zmysle, aby definícia potravina bola v niektorých prípadoch preklasifikovaná ako surovina na výrobu potravín).

SR zároveň navrhuje vypustenie SMR (5) – „zákaz používania látok z hormonálnym a tyrostatickým účinkom pri chove hospodárskych zvierat“ a SMR (9) – „pravidlá prevencie a kontroly ohľadne eradikácie niektorých spongiformných encefalopatií (TSE)“, nakoľko tieto podmienky sú automaticky monitorované v procese ďalšieho spracovania suroviny na potraviny v zmysle vnútroštátnej legislatívy.

SR sa domnieva, že rámcová smernica o vodách, ale aj smernica o pesticídoch by sa mala uplatňovať na fakultatívnej báze v tých oblastiach, v ktorých je fakultatívna na svojej úrovni v rámci implementácie v danom členskom štáte. SR eventuálne podporuje uvedenie týchto SMR ako fakultatívnych ako takých v rámci systému krížového plnenia. Dôvodom takéhoto návrhu je, že rámcová smernica o vodách, ale aj smernica o pesticídoch sa môže vykonávať na základe dobrovoľných opatrení, ale aj prostredníctvom záväzných požiadaviek.

SR zároveň uprednostňuje upraviť vzťah medzi opatreniami „ekologickej (greening) platby“ a pravidlami krížového plnenia ich vzájomným prepojením (zlúčením). Dôvodom takéhoto návrhu je, že by sa výrazne zjednodušil systém priamych platieb a s tým súvisiacej administratívy (najmä na strane členského štátu).

SR nesúhlasí s návrhom Komisie vyňať malých poľnohospodárov (čl. 47 návrhu nariadenia o priamych platiach) spod pôsobnosti krížového plnenia, ako aj podmienok „ekologickej (greening) platby“ a kontrol. Dôvodom takéhoto stanoviska je, že by sa tieto farmy mohli stať ekologickým rizikom.

SR takisto nesúhlasí so stanoveným kritériom „úmyselného nedodržania pravidiel“ (čl. 99 (3)) pri stanovovaní sankcie za porušenie pravidiel krížového plnenia. Dôvodom je, že prípady úmyselného nedodržania pravidiel krížového plnenia budú neúmerne ťažko preukázateľné a v týchto prípadoch bude veľmi komplikované preukázať žiadateľovi úmyselné konanie.

SR nesúhlasí ani so znížením sumy z 25 % na 10 %, ktorú si môže ponechať členský štát v súvislosti s uplatnením zníženia a vylúčení (čl. 100). SR navrhuje ponechať percento vymoženej čiastky na súčasnej úrovni v zmysle čl. 25 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009.

S ohľadom na vyššie uvedené a s ohľadom na to, že bod nie je na programe na diskusiu, SR vezme na vedomie tento bod.

III. Návrh vystúpenia:

Vystúpenie sa nenavrhuje. V prípade diskusie navrhujeme vystúpenie s požiadavkou doplnenia správy o nasledovné:

Bod 7: Kľúčovou otázkou vznesenou k návrhu bolo aj odmietnutie zavedenia stropu priamych platieb, nakoľko by podľa takto nastaveného kritéria boli postihnuté len niektoré členské štáty, čím by sa porušil princíp rovnakého zaobchádzania. Z uvedeného dôvodu navrhujeme bod doplniť v tomto zmysle.

Bod 19 – 23: Myšlienka riešenia samotného princípu „ekologizácie“ a teba spôsob jej dosiahnutia bola tiež témou vystúpení mnohých členských štátov a správa by to mala primeraným spôsobom zohľadniť. SR vo všeobecnosti niekoľkokrát vyjadrilo stanovisko, že nepodporuje ozelenenie priamych platieb prostredníctvom tejto ekologickej platby a prostredníctvom jej troch povinných opatrení a zasadzovalo sa za ich prepojenie s krížovým plnením, čo by prinieslo nemalé zjednodušenie.

Bod 28: Požiadavku skoršieho vyrovnania úrovne priamych platieb medzi ČŠ bola tiež dôležitou témou rezonujúcou počas rokovaní. SR má aj naďalej zásadnú výhradu k spôsobu výpočtu priamych platieb, pretože predložený návrh neodstraňuje úplne historický princíp a vychádza z 90% priemeru EÚ, pričom členským štátom nachádzajúcim sa pod touto úrovňou sa rozdiel medzi ich súčasnou úrovňou priamych platieb a 90% priemeru EÚ na konci programového obdobia zníži len o 1/3. Ani v budúcom programovom období tak nedôjde k vyrovnaniu úrovne priamych platieb medzi členskými štátmi EÚ.

Bod 66: Požiadavka fakultatívnosti celého poľnohospodárskeho poradenského systému zo strany niektorých členských štátov by mala byť zohľadnená v tomto bode.

Schválenie:

Spracoval:

Mgr. František Círia, Odbor priamych platieb a krížového plnenia, Sekcia poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, tel. +421 (2) 59266 214, e-mail: frantisek.ciria@land.gov.sk, 13.06.2012

Poverený zastupovaním riaditeľa odboru priamych platieb a krížového plnenia:

Ing. Eduard Palkovič, poverený zastupovaním riaditeľa odboru, Sekcia poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu MPRV SR, 13.06.2012

Poverená zastupovaním generálneho riaditeľa sekcie poľnohospodárstva, potravinárstva a obchodu:

Ing. Jana Vargová, PhD., poverená zastupovaním generálneho riaditeľa sekcie, 13.06.2012

RKS: 13.06.2012